

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 159-400, 369-500

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1962. december 27.

bb 1. tájékoztató az üzletek és vendéglátóhelyek, a postahivatalok, a fodrászfiókák, a fényképész-műtermek, a szikvizárusok, és a toto-lotto-kirendeltségek szilveszterre és a megelőző napokra megállapított nyitvatartási rendjéről

i t ó / s z e / m / v g

1962. december 27.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának kereskedelmi osztálya megállapította a főváros területén lévő kiskereskedelmi üzletek és áruházak, csarnokok és piacok, valamint vendéglátóhelyek szilveszteri, illetve szilveszter-körüli nyitvatartási rendjét. e szerint:

december 29-én, szombaton

az összes egy- és kétműszakos bolt, iparcikküzlet és áruház, csarnok- és piac, édesség- és dohánybolt, valamint vendéglátóhely a szokásos hétköznapi rend szerint tart nyitva;

december 30-án, vasárnap

az egyműszakos élelmiszerüzletek reggel 6, illetve 7 órától 19 óráig, a később nyitó egyműszakos boltok a szokásos nyitvatartási rend szerint, de legalább 19 óráig üzemelnek; a kétműszakos élelmiszerboltok, édesség- és dohányboltok, csarnokok és piacok, iparcikküzletek és áruházak, valamint a vendéglátóhelyek a szokásos szombati nyitvatartási rendjüknek megfelelően állnak a vásárlók, a vendégek rendelkezésére;

december 31-én, hétfőn

valamennyi élelmiszerbolt - a vasárnapi árusításra kijelölt üzletek kivételével -, a csarnokok és a piacok reggel 7 órától 12 óráig nyitvatartanak; a vasárnapi árusításra kijelölt élelmiszerüzletek a szokásos nyitástól este 8 óráig árusítanak. az édesség- és dohányboltok a vasárnapi nyitvatartási rendjüknek megfelelően tartanak nyitva, az iparcikküzletek és áruházak azonban zárva tartanak; a vendéglátóhelyek /italboltok és eszpresszók is/ a szombati nyitvatartási rend szerint, de legalább éjjel 1 óráig, a zenés vendéglátóhelyek pedig reggel 5 óráig tartanak nyitva;

/folyt. köv./

Ha

bb 1. /tájékoztató ... 1. folyt./ m

január 1-én, kedden

az élelmiszerboltok, az iparcikk-üzletek és az áruházak, a csarnokok és a piacok zárva tartanak, az édesség- és dohányboltok, valamint a vendéglátóhelyek a vasárnapi nyitvatartási rend szerint üzemelnek.

a postahivatalok nyitvatartási rendje:

december 31-én, hétfőn

az áruházak, iparcikk-üzletek, élelmiszer boltok, csarnokok és piacok napi bevételeinek felvételére 12-14 óra között az alábbi postahivatalok rendkívüli pénzfelvételi szolgálatot tartanak: budapest 3-as, 4-es, 7-es, 8-as, 9-es, 10-es, 61-es, 62-es, 72-es, 80-as, 90-es, 112-es, 114-es, valamint a budafoki, a csepeli, a kispesti, a pesterzsébeti, a pestlőrinci, a rákosligeti, a sashalmi és az újpesti 1-es postahivatalok, csak a vállalati szervek zákos és nemzákos befizetéseit fogadják el.

1963. január 1-én, kedden

a vendéglátóipari szervek bevételeinek befizetésére a budapest 3, 4, 10, 62, 72, 112, 114, valamint a kispesti, a pesterzsébeti és az újpesti 1-es postahivatalban 10-12 óra között tartanak szolgálatot. a budapesti 62-es és 72-es hivatalok az ünnepek alatt is folyamatosan nyitva lesznek, csupán csekk-befizetést, illetve takarékbefizetést nem fogadnak el.

a levélkézbesítők 30-án később indulnak utjukra, hogy valamenynyire beérkezett levélpostai küldemény kézbesítését biztosítsák. december 31-én és január 1-én levélkézbesítés nincs, az expressz leveleket és a táviratokat azonban ezeken a napokon is kézbesítik, a csomagkézbesítő postahivatalok december 31-én és január 1-én csak a gyorsan romló és az expressz csomagokat szállítják házhoz.

a fodrász, a kozmetikai, a pedikűr és a manikűrűfiókák nyitvatartása a következőképpen alakul az év végén:

december 29-én, 30-án és 31-én egész nap nyitva, január 1-én pedig egész nap zárva tartanak, a fényképészműtermek december 29-én és 30-án egész nap nyitva lesznek, 31-én a vasárnapi nyitvatartás rendje szerint állnak a vendégek rendelkezésére, január 1-én pedig zárva tartanak, a szikviz-előállító és árusító magán kisiparosok üzleteiket december 29-én, 30-án és 31-én egész nap nyitva, január 1-én pedig egész nap zárva tartják. /folyt.köv/

- 2 -

ka

bb 1. /tájékoztató ... 2. folyt./ m

a toto-lotto kirendeltségek budapestén és a körzeti irodák székhelyén december 30-án, vasárnap a szokásos vasárnapi rend szerint üzemelnek, vidéken azonban zárva tartanak, december 31-én, hétfőn budapestén és a körzeti irodák székhelyén 12 órától 19 óráig, vidéken pedig 13 órától 19 óráig tartanak nyitva. 1963- január 1-én, kedden budapestén és a körzeti irodák székhelyén zárva maradnak a kirendeltségek, vidéken azonban 13-tól 19 óráig nyitva lesznek. /mti/

bb 2. szekszárdon tartják az év utolsó lotto sorsolását

i kf lm my

1962. december 27.

a sportfogadási és lotto igazgatóság vidéken rendezi az év utolsó lotto húzását, az 52. játékhet nyerőszámait december 28-án, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel szekszárdon sorsolják.

ugyancsak sorsolással döntenek el azt is, hogy a január 4-i tárgynyereményhúzáson melyik hét szelvényei vesznek részt. /mti/

bb 3. az akadémiai kiadó új könyvei

i ms/gg-lm sr

1962. december 27.

az akadémiai kiadó magyar klasszikus sorozatai két értékes könyvvel gazdagodtak a legutóbbi napokban. jókai összes műveinek kritikai kiadásában ezúttal a szegény gazdagok, a nagy író egyik legkedveltebb alkotása jelent meg. a mikszáth kritikai sorozat új kötete a több, mint száz novellát magában foglaló elbeszélések első csoportját nyújtja át a közönségnek, a pályáját kezdő fiatal mikszáth jórészt ismeretlen novellái gazdag jegyzet- és képanyaggal kiegészítve látnak ezzel napvilágot.

a magyar nyelv értelmező szótárának befejeztével országh lászló professzornak, a nagy munka egyik vezetőjének szerkesztésében megjelent könyv: a szótárirás elmélete és gyakorlata a magyar nyelv értelmező szótárában, összegezi a 12 évig tartó szótárkészítés gazdag elméleti és gyakorlati tapasztalatait, a könyv értékes segítség a szótárirás jövő munkásainak, de a nagyközönség is sok érdekeset talál benne. /mti/

--

- 3 -

ma

bb 4. későbbben pereg a hideg időben vágott fenyő tüje - az
összel lehulló falevelekből a tápanyagok nagyrésze visszahúzó-
dik a fába - új megfigyelések a fák életéről

i so/gg-lm ká

1962. december 27.

az erdészeti tudományos intézet munkatársai elektromos
berendezésekkel mérik többek között a fákban végbemenő áramlá-
sokat, a levelek párologtatását, a fák hőmérsékletét, a tápanya-
gok utjának vizsgálatánál pedig sugárzó anyagokat használnak fel.

a külföldi és hazai kutatások kimutatták, hogy fák rendki-
vül érzékenyen reagálnak többek között a fény, a hőmérsékleti
hatásokra, valamint a talaj vízellátottságára. mérések igazolják,
hogy az elmúlt két aszályos év a fák növekedését is nagymértékben
hátráltatta, így a szokásosnál jóval vékonyabbak lettek az év-
gyűrűk. száraz, meleg napokon a levelek már délelőtti összehúzó-
dnak, hogy kevesebb ideig legyenek kitéve a napsugárzás hatásá-
nak, s kisebb legyen a párologtatás. a pestiek megfigyelhették,
hogy a ferihegyi-repülőtéren közelében levő fiatal nyárfaerdő
az idén már augusztus végén lehullatta leveleit, mert a kis fák
élettevékenységük csökkentésével védekeztek a kiszáradás ellen.

új megfigyelés, hogy lombhullás előtt a levelekben levő
foszfor, nitrogén, kálium mintegy 20 százaléka visszakerül a
fába, ugyanakkor a kalcium, a magnézium, a vas a levéllel együtt
lehullik, mert ezekre szükség van a talajban a fa további táplál-
kozásánál.

az újabb megfigyelések szerint a fák növekedése már tíz
celsius fok körül megszűnik, a lombos fák élettevékenysége 4-6
celsius fokon a minimálisra csökken. érdekes, hogy a fenyők anél-
kül, hogy a leveleiket elhullatnák, szintén téli „álomba”,
merülnek már egy-két fokos hőmérséklet esetén. a karácsonyfák-
nál a tűhullatást befolyásolja az is, hogy meleg vagy hideg volt-
e az idő, amikor a kis fenyőt kitermelték. a hideg időben
vágott fenyő tüje későbbben pereg.

a hidegben érzéktelenné vált fa jóformán észre sem veszi
a kapott sebeket, a melegebb napokon viszont órákon belül reagál
arra, ha kérgét megsértik, vagy ágát letörik. a fenyőnél például
a gyantajáratokon át valósággal csorog a gyanta a seb irányába és
egy-két napon belül már jól megfigyelhető gyantaréteg szigeteli
el a sérült részt.

az újabb izotópos vizsgálatok lehetővé tették annak meghatá-
rozását, hogy a fenyőknél melyik gyökér melyik ágat táplálja. az
egyes gyökerekkel felszívott tápanyag nagy része ugyanis
meghatározott ágba kerül.

az új vizsgálati eljárásokkal a következő években még
sok érdekeseget tudhatunk meg a fák életéről./mti/

8.55/a

- 4 -

bb 5. szigorúan ellenőrzik az üzletek nyitvatartási idejét

i zs/zs/m/sr

1962. december 27.

a karácsonyi vásár napjaiban sok panasz érkezett a kerületi
tanácsokhoz, mert egyes boltok, iparcikk- és élelmiszer üzletek
a megszabott időnél korábban lehúzták a rolót, s megszüntették
az árusítást. az ünnepek után a kereskedelmi és az ipari osztá-
lyok illetékesei a társadalmi ellenőrökkel együtt megvizsgálják:
betartják-e az árudák, boltok vezetői a nyitásra és a zárásra
előírt időpontokat. ellenőrzik azt is, hogy a szabályoknak meg-
felelően jól láthatóhelyen kifüggesztették-e a nyitvatartási i-
dőt, s a kirakat-rácsok felrakásával nem „riasztják”, -e el áru-
sítási időben a vásárlókat. /mti/

bb 7. négy budapesti szállodát korszerűsít a 41. számú építő-
ipari vállalat - májusban megnyílik a palace és a nemzeti szálloda

i sb/sze/m/vg

1962. december 27.

a 41. számú építőipari vállalat dolgozói négy budapesti szálló-
dát korszerűsítenek a télen. nemrégiben kezdték meg a munkát a
continentál szállóban, s a napokban már át is adják az egyik
épületrészt. a palace szállót mintegy hárommillió forint értékű
munkával szépítik meg az építők. festik, mázolják a szobákat,
rendbehozzák a fürdőszobák csempe- és mozaikburkolatát, átala-
kitják a szálló hallját és modern lámpákkal, új parkettával kor-
szerűsítik az éttermet. eddig sok nehézséget okozott a szállónak
a raktározás, de most az épület padlásterében 150 négyzetméteres
tárolóhelyet alakítanak ki, s ezzel jelentősen csökkentik a rak-
tározás gondját.

a tavasszal, előreláthatóan májusban nyitja meg kapuit a
palace, s ebben a hónapban tervezik a nemzeti szálló átadását
is az építők. a nemzeti épületében megerősítették, sőt néhány
helyen ki is cserélték az emeleti födémekeket. az év végéig befe-
jezik a munkát a legfelső emeleten és a cukrászdában, a jövő
év elején pedig rendbehozzák a hátralévő emeleteket és tatarozzák
az éttermet. az építők legnagyobb feladata a szabadság-szálló
bővítése. a volt debreceni étterem helyén épülő új szállodai szárny
épületszerkezetei már „kibujtak”, a földből, a baross tér felőli
szállodai szárny helyén pedig az alapozást készítik elő. jövő
év tavaszán kezdődik meg teljes erővel az építkezés, s 1964-ben
adják át a többszörösére bővített szabadság-szállót./mti/

9.03/a

- 5 -

bb 4. későbbben pereg a hideg időben vágott fenyő tűje - az ősszel lehulló falevelekből a tápanyagok nagyrésze visszahúzódik a fába - új megfigyelések a fák életéről

i so/gg-lm ká

1962. december 27.

az erdészeti tudományos intézet munkatársai elektromos berendezésekkel mérik többek között a fákban végbemenő áramlásokat, a levelek párologtatását, a fák hőmérsékletét, a tápanyagok utjának vizsgálatánál pedig sugárzó anyagokat használnak fel.

a külföldi és hazai kutatások kimutatták, hogy fák rendkívül érzékenyen reagálnak többek között a fény, a hőmérsékleti hatásokra, valamint a talaj vízellátottságára. mérések igazolják, hogy az elmúlt két aszályos év a fák növekedését is nagymértékben hátráltatta, így a szokásosnál jóval vékonyabbak lettek az évgyűrűk. száraz, meleg napokon a levelek már délelőtt összehúzódnak, hogy kevesebb ideig legyenek kitéve a napsugárzás hatásának, s kisebb legyen a párologtatás, a pestiek megfigyelhették, hogy a ferihegyi-repülőtéren közelében levő fiatal nyárfaerdő az idén már augusztus végén lehullatta leveleit, mert a kis fák élettevékenységük csökkentésével védekeztek a kiszáradás ellen.

új megfigyelés, hogy lombhullás előtt a levelekben levő foszfor, nitrogén, kálium mintegy 20 százaléka visszakerül a fába, ugyanakkor a kalcium, a magnézium, a vas a levéllel együtt lehullik, mert ezekre szükség van a talajban a fa további táplálkozásánál.

az újabb megfigyelések szerint a fák növekedése már tíz celsius fok körül megszűnik, a lombos fák élettevékenysége 4-6 celsius fokon a minimálisra csökken. érdekes, hogy a fenyők anélkül, hogy a leveleiket elhullatnák, szintén téli „álomba” merülnek már egy-két fokos hőmérséklet esetén. a karácsonyfáknál a tűhullatást befolyásolja az is, hogy meleg vagy hideg volt-e az idő, amikor a kis fenyőt kitermelték. a hideg időben vágott fenyő tűje későbbben pereg.

a hidegben érzéktelenné vált fa jóformán észre sem veszi a kapott sebeket, a melegebb napokon viszont órákon belül reagál arra, ha kérgét megsértik, vagy ágát letörik. a fenyőnél például a gyantajaratokon át valósággal csorog a gyanta a seb irányába és egy-két napon belül már jól megfigyelhető gyantaréteg szigeteli el a sérült részt.

az újabb izotópos vizsgálatok lehetővé tették annak meghatározását, hogy a fenyőknél melyik gyökér melyik ágat táplálja. az egyes gyökerekkel felszívott tápanyag nagy része ugyanis meghatározott ágba kerül.

az új vizsgálati eljárásokkal a következő években még sok érdekeset tudhatunk meg a fák életéről./mti/

..-

8.55/a

- 4 -

bb 5. szigorúan ellenőrzik az üzletek nyitvatartási idejét

i zs/zs/m/sr

1962. december 27.

a karácsonyi vásár napjaiban sok panasz érkezett a kerületi tanácsokhoz, mert egyes boltok, iparcikk- és élelmiszer üzletek a megszabott időnél korábban lehúzták a rolót, s megszüntették az árusítást. az ünnepek után a kereskedelmi és az ipari osztályok illetékesei a társadalmi ellenőrökkel együtt megvizsgálják: betartják-e az árudák, boltok vezetői a nyitásra és a zárásra előírt időpontokat, ellenőrzik azt is, hogy a szabályoknak megfelelően jól láthatóhelyen kifüggesztették-e a nyitvatartási időt, s a kirakat-rácsok felrakásával nem „riasztják”, -e el árusítási időben a vásárlókat. /mti/

..-

bb 7. négy budapesti szállodát korszerűsít a 41. számú építőipari vállalat - májusban megnyílik a palace és a nemzeti szálloda

i sb/sze/m/vg

1962. december 27.

a 41. számú építőipari vállalat dolgozói négy budapesti szállodát korszerűsítenek a télen. nemrégiben kezdték meg a munkát a continentál szállóban, s a napokban már át is adják az egyik épületrészt. a palace szállót mintegy hárommillió forint értékű munkával szépítik meg az építők. festik, mázolják a szobákat, rendbehozzák a fürdőszobák csempe- és mozaikburkolatát, átalakítják a szálló hallját és modern lámpákkal, új parkettával korszerűsítik az éttermet. eddig sok nehézséget okozott a szállónak a raktározás, de most az épület padlásterében 150 négyzetméteres tárolóhelyet alakítanak ki, s ezzel jelentősen csökkentik a raktározás gondját.

a tavasszal, előreláthatóan májusban nyitja meg kapuit a palace, s ebben a hónapban tervezik a nemzeti szálló átadását is az építők. a nemzeti épületében megerősítették, sőt néhány helyen ki is cserélték az emeleti födémeket. az év végéig befejezik a munkát a legfelső emeleten és a cukrászdában, a jövő év elején pedig rendbehozzák a hátralévő emeletet és tatarozzák az éttermet. az építők legnagyobb feladata a szabadság-szálló bővítése. a volt debreceni étterem helyén épülő új szállodai szárny épületszerkezetei már „kibujtak”, a földből, a baross tér felőli szállodai szárny helyén pedig az alapozást készítik elő. jövő év tavaszán kezdődik meg teljes erővel az építkezés, s 1964-ben adják át a többszörösére bővített szabadság-szállót./mti/

..-

9.03/a

- 5 -

bb 6. konferenciák, előadások, tanulmányutak - tudósaink külföldi szereplése decemberben

i ms/gg/m/sr

1962. december 27.

a magyar tudósok decemberben is számos külföldi tudományos tanácskozáson vettek részt. somos andrás akadémikus berlinben a zöldségfélék nemesítéséről és agrotechnikájáról tartott konferencián, szigeti györgy akadémikus prágában a félvezetők kutatásában való együttműködésről tartott értekezleten képviselte az akadémiát. mócsy jános akadémikus pedig a bukaresti mezőgazdasági koordinációs konferencián vett részt. kiss albert kandidátus varsóban agrárgazdaságtani, bamberger károly kandidátus ugyanott állategészségügyi konferencián volt. pécsi márton kandidátus strasbourgban a nemzetközi földrajzi unió bizottsági ülésén, marx györgy kossuth-díjas egyetemi tanár dubnában magfizikai munkaértekezleten, eisler jános műszaki egyetemi tanár moszkvában elektromosipari tudományos konferencián telegdy-kovács lászló műszaki egyetemi tanár potsdam-rehbrücke-ben ünnepi tudományos ülésen képviselte hazánkat. sik endre nyugalmazott külügyminiszter, a történettudományok doktora accrában részt vett az afrikánisták első nemzetközi kongresszusán. szigeti györgy akadémikus brüsszelben is járt a nemzetközi vákuumtechnikai társaság közgyűlésén, kobulej tiber docens moszkvában állategészségügyi, vedres istván és sujbert lászló epidemiológusok pedig a hepatitis megelőzéséről és gyógyításáról tartott konferencián vettek részt.

rényi alfréd akadémikus a párizsi egyetem blaise pascal intézetének meghívására franciaországban, kovács k. pál levelező tag ausztriában, harmatta jános egyetemi tanár és maróthy jános zeneesztéta berlinben tartott előadásokat. korach mór akadémikus mint tanácsadó szakértő romában járt.

a nagyszámu külföldi tanulmányutból említést érdemel, hogy elődi pál, a biológiai tudományok kandidátusa a nashvillei vanderbilt egyetem, szende kálmán genetikus kutató a new yorki columbia egyetem meghívására egy éves tanulmányutra indult. adler györgy matematikus hathónapos olaszországi tanulmányutra ment. több fiatal tudósunk utazott franciaországba is az akadémia és a francia nemzeti kutatási központ egyezménye alapján. manninger istván, kukoricanevelő vietnamba utazott többhónapos hibrizációs kísérletekre. /mti/

9.10/a

...-

- 6 -

950 ✓

PK

bb 8. ismét új üzemmel gazdagodott a chinoin gyógyszerárugyár - majdnem megkétszerezik a papaverin-gyártást az új gyár részlegben

i szf/gk-lm vg

1962. december 27.

a chinoin gyógyszerárugyárban átadták rendeltetésének a hatalmas újpesti gyártelep évek óta tartó rekonstrukciójának legfrissebb létesítményét, az új papaverin-üzemet. az új gyár-épület a vegyipar első típus-iker-csarnokának, a tavaly átadott b12-csarnoknak második része. ugynevezett nyaktaggal csatlakozik az első részhez. építésére körülbelül 60 millió forintot fordítottak. a korszerűen berendezett, háromszintes csarnok zárt cső- és tartályrendszere megakadályozza az anyagvesztést és védi a dolgozók egészségét a maró folyadékoktól. a gyártási folyamatok a legfelső szinten kezdődnek, s az alsó szinten fejeződnek be.

a többhónapos, jólsikerült próbaüzemelés befejezésével a most átadott gyár részleg megkezdte a rendszeres termelést. a jövő esztendőben már évi terv szerint állítja elő a gyár egyik legkelendőbb exportcikkét, a papaverint, a görcsoldó szerek alapanyagát. a hazai gyógyászatot is a chinoin látja el többféle hatásos papaverin-készítménnyel. itt állítják majd elő a legújabb nagyhatású papaverin-származékot, a no-spa nevű görcsoldót is. a most átadott üzem kapacitása majdnem kétszerese a réginek, lehetővé teszi tehát a papaverin-export fokozását.

mivel a rekonstrukció egyik célja, hogy a kapitalista tulajdonosoktól örökölt elavult gyártelep toldozott-foldozott „sufnijai”, helyére modern üzemek kerüljenek, a régi papaverin-üzemet lebontják. a bontást már meg is kezdték. a szabaddá vált területen újabb modern gyár részleget építenek. /mti/

bb 9. fejk a sebespisztrángokat a bükkben

vid j-lm ká

1962. december 27.

a lillafüred közelében levő garadnai tenyésztőtelepen, ahol mintegy 12 mázsa anyahalat nevelnek, a napokban megkezdtek a sebespisztrángok fejését. a „kimasszírozott”, ikrákat néhány hónapig medencékben tartják, majd az ivadékokat eljuttatják a hegyi patakokba. az idén körülbelül 800 000 sebespisztráng-ikrát nyernek. a februárban sorra kerülő szivárványos pisztrángok fejésével ez a szám körülbelül kétmillióra növekszik.

a tenyésztőtelep a tavalyihoz viszonyítva körülbelül kétszer annyi pisztrángot ad fogyasztásra. a bükki üdülőbe, a miskolci és a távolabbi vendéglátóüzemekbe ebben az évben 40 mázsa jutott ezekből az izletes halakból. /mti/

9.20/a

- 7 -

PK

bb 10. vidám vetélkedők, bábjáték, filmvetítés, kirándulások, tárlatlátogatások a művelődési házak, s az iskolák ifjúsági szervezeteinek szünidei programjában

i lv-vt/gk-lm sr

1962. december 27.

az iskolákban december 22-től január 8-ig tart a téli szünet, a vakáció időszakára változatos programot állítottak össze a kerületi művelődési házak, s az ifjúsági szervezetek is, a 14. kerületi gorkij művelődési házban többször rendeznek majd társasjátékot és rejtvényversenyeket, a 10. kerületi uttörőházban többek között 29-én nagyszabású szilveszteri karnevált, majd 31-től január 7-ig filmhetet rendeznek, s a legjobb hazai és külföldi filmeket vetítik.

a csepeli munkásotthonban a téli szünidő csaknem minden napjára terveznek valamilyen érdekes gyermekfoglalkoztatást, szerepel a programban sport- és ismeretterjesztő filmek vetítése, kirándulás és vetélkedő, ki tud többet? címmel.

gazdag programot állítottak össze a 7. kerületi bethlen gábor téri általános leányiskolában, december 29-én és 30-án szellemi vetélkedőt rendeznek az 5. és 6. osztályosoknak, földrajzi, irodalmi, s hazánk gazdasági, valamint kulturális életével kapcsolatos kérdésekre kell a résztvevőknek válaszolniuk, az iskola uttörői a rottenbiller utcai általános fiúiskola uttörő csapatával asztalitenisz bajnokságot bonyolítanak le, január 4-én és 5-én játékdélutánokat rendeznek a tornateremben, az uttörő őrök és rajok önálló közös programot dolgoztak ki, amelyben helyet kapott tárlat- és muzeumlátogatás, korcsolyázás, rödliverseny.

a 9. kerületi telepy utcai általános fiúiskola uttörői három kirándulást vettek tervbe a budai hegyekbe, január 4-én moziba mennek, gondoskodik az iskola alsó- és felsőtagozatos napközis csoportok rendszeres szórakoztatásáról is, mesedélutánokkal, diafilmek vetítésével.

a 14. kerületi radnóti miklós gyakorló gimnázium kisorszervezete a börzsönyben rendezi meg az uttörőmozgalomban dolgozó ifivezetők téli táborozását, szerepel a gimnazisták programjában közös tárlatlátogatás, s kirándulás is, a kisor-klub az egész szünidőben a fiatalok rendelkezésére áll, itt folyóiratokat olvashatnak, igénybe vehetik a lemezjátszót, a különböző társasjátékokat, sor kerül majd sakk- és asztalitenisz bajnokságra, a szünidei programba bekapcsolódnak a tanárjelöltek is./mti/

9.30/a

- 8 -

bb 11. jelentős beruházások a hivatali munkakörülmények javítására

i hi/gk/m/sr

1962. december 27.

a hároméves terv időszakában kormányzatunk 250 millió forint összeget biztosított az államigazgatási dolgozók munkakörülményeinek javítására, a második ötéves népgazdasági terv - a nemzeti jövedelem növekedésének arányában - már több mint kétmilliárd forintot irányzott elő új tanácsai, bírósági, ügyészségi épületekre, tudományos és kutató intézetek létesítésére, ebből az összegből a tanácsai szervek csaknem 120 millió forinttal részesednek, a hajdu megyei tanács új épületszárnyának létrehozására négy millió forintot, a 11. kerületi tanács hasonló célú építkezéseire több mint kétmillió forintot használnak fel, az ügyészségi és a bírósági szerveknél 95 millió forinttal ráfordítással javítják a munkakörülményeket, például a szegedi járásbíróház épületének felújítása több mint másfél millió forintba, a ráckevei járási ügyészség új épülete 650.000 forintba kerül. /mti/

-.-.-

bb 12. kétféle bukósisak készül a motorkerékpár-tulajdonosok részére

i szf/gk/ m/vg

1962. december 27.

a motorkerékpár-tulajdonosok téli pihenőre küldték járműveiket, de már várják a tavaszt, hogy ismét nyeregbe ülhessenek, közben az foglalkoztatja őket, lesz-e elegendő motoros bukósisak, amelynek használatát 60 kilométeres sebességen felül a január elsején életbelépő új kresz kötelezően előírja.

a bukósisak-gyártás megkezdése sokáig húzódott, mert annakidején, amikor az 1962. évi termelési terveket összeállították, még nem volt ismeretes az új kresz rendelkezése és az ipar nem készülhetett fel a gyártásra, a közlekedési hatóságok és az ipar képviselőinek sorozatos tárgyalásai eredményeként azonban sikertült gyártási kapacitást találni és a bukósisakok előállítására már megkezdődött.

kétféle bukósisakot hoznak forgalomba, az egyik műanyagból, a másik alumíniumból készül, a hatóságok úgy döntöttek, hogy a műanyag-sisakok előállítását a papkeszi colorchemia vállalatra bízzák, a gyár a műanyagipari kutató intézetben és az üzemben kidolgozott technológiai eljárás szerint nemrég fogott hozzá a sisakok előállításához, üvegszállal erősített poliszterből, az 50 sisakból álló próbasorozat már elkészült. /folyt.köv./

9.40/a

- 9 -

bb 12. /kétféle ... 1. folyt./ m

a 40 deka súlyú, műgyantával fehérre fényezett poliészter sisakboltozatok kipróbálása jól sikerült, a két méter magasból leejtett 38 kilós vastömb csupán behorpasztotta a sisakot, de nem törte be. a kereskedelmi minőségellenőrző intézet szilárdsági és egyéb minőségi szempontból ugyancsak megfelelőnek találta a sisakokat. az év hátralevő napjaiban újabb sorozatot állítanak elő a colorchemiában, januártól kezdve pedig megkezdik a nagy sorozatok előállítását. az első negyedév végére mintegy 4000-5000 poliészter bukósisak készül el. a gyártás kissé lassú, mert egyelőre kéziprésekkel dolgoznak, a gyár így is 40.000-50.000 bukósisak előállítását vállalja 1963-ban. a jövő év végére hidraulikus présüzemet rendeznek be, hogy megnövelhessék és meggyorsíthassák a gyártást.

a most elkészült első példányokat átadták konfekcionálásra a rákospatoti bőr- és műanyagfeldolgozó vállalatnak, amely valamennyi bukósisakot ellátja majd belső acélvázal, s erre ütőfelfogó bőrhevedert, egyéb bőralkatrészeket, valamint rögzítő állsziót szerel. az alumínium sisakokat a budapesti vas- és fémtömegcikk kisipari szövetkezet készíti, a gyártás itt is megkezdődött és a jövő év elején nagyobb mennyiségű alumínium sisak készül el.

tavasza, a motoros szezon kezdetére összesen mintegy 8000-10.000 bukósisak kerül forgalomba. ez a mennyiség, tekintve, hogy a sisak viselése csak 60 kilométeres sebességen felül kötelező, egyelőre valószínűleg elegendő lesz. /mti/

...

bb 13. 1963-ban nagy ütemben folytatják a kistex rekonstrukcióját - új textilkészítő és fonógépeket szerelnek fel

i sz/tr/m/vg

1962. december 27.

a hazai és a külföldi kereslet egyaránt szükségessé teszi textilgyáraink termelésének növelését. a meglévő berendezések ehhez már nem bizonyultak elegendőnek és szükségessé vált több üzem rekonstrukciója. a kistexben, ahol elsőként történik ugynevezett vertikális, a gyár valamennyi üzemére kiterjedő korszerűsítés, most megvizsgálták, hogy az eddigi fejlesztés milyen eredménnyel járt és tapasztalatait hogyan hasznosíthatják a többi gyárnál. /folyt.köv./

9.44/a

- 10 -

Mu

bb 13. /1963-ban ... 1. folyt./ m

a kistex általános felújítása, gépparkjának kiegészítése, az új, korszerű technológiák bevezetése 1960-tól 1966-ig tart, s e munkákra a vállalat saját erőforrásaival együtt csaknem negyedszázárd forintot szántak. a rekonstrukció sok akadály - mint például a nem kielégítő gőz- és vízellátás, a munkaerő hiánya, a nehézkes gépalkatrészutánpótlás - ellenére is jó ütemben halad. már befejeződött a vigognefonóda átalakítása és a kiegészítéséhez épített tisztítóműhely is a jövő év elején megkezdte működését. a kistex vigognefonódája a textilipar hasonló üzemai közül a legkorszerűbb lett, termelési szintje megközelíti az 1965-re tervezett, eredetileg a beruházásra fordított összeg megtérülését négy évre tervezték, de az idei termelés alapján úgy látják, hogy ez az idő két és fél évre csökkenhet.

a szövődében is rövidesen befejeződik a rekonstrukció, a végleges helyén dolgozik majd mind a 778 korszerű szovjet automata szövőgép. a szövődében a rekonstrukció célja ugyanis az automatizálás volt és sikerült az automata gépek arányát 28-ról 71 százalékra emelni. a kistex vezetőinek most az okozza a legnagyobb gondot, hogy a szövőelőkészítő toldaléképületének beruházása elhúzódik és ideiglenesen a szövőelőkészítő üzemet őt, egymástól távollévő helyen kell elhelyezni, ezt a kérdést termelés kiesés nélkül, saját erőből oldják meg.

a finomfonó gyárrészlegben 1963-ban kezdődik meg a rekonstrukciós program végrehajtása. a gyűrűsfonó géppark 11 százalékkal, a kártoológéppark pedig 13 százalékkal bővül, s a meglévő gépek többségére, korszerű nyújtóművet szerelnek fel.

az idén nagy ütemben folytatódik a kikészítőgyár korszerűsítése is. a kistex teljes rekonstrukciója ugyanis azt eredményezi, hogy 40 százalékkal több terméket, nyomott-mintás textilt gyártanak majd. újabb automata filmnyomógépet, hengernyomó gépet, mosógőzőlő- és szárítóberendezéseket szerelnek fel az idén, amelyekkel tovább növelik majd a nemeskikészítésű textiliák előállítását. /mti/

...

9.50/a

- 11 -

Mu

bb 14. iparszerű csibenevelés bábólnán - 10 000 csibét lát el egy gondozó

vid j-lm ká

1962. december 27.

az ötéves tervidőszak végére az ország legnagyobb baromfitenyésztő gazdaságává fejlődik a bábólnai állami gazdaság, ahol az idén új alapokra helyezték a baromfitenyésztést, valósággal iparszerűvé vált a csibenevelés, a csibenevelők fele, a tojóüzemek 60 százaléka teljesen gépesített, ezekben az önitatókkal és önetetőkkel felszerelt csibeházakban 8 000-10 000 csibét nevel egy-egy gondozó, az ólak optimális megvilágítását parabola-tükrökkel, a levegő tisztaságát ventilátorokkal biztosítják, a csibeházakban az ott dolgozókon kívül senki sem teheti be a lábát, s a gondozók is csak fehér köpenyben, cipőváltás után mennek be, a baromfiak étrendjét tudományos receptek alapján, az állatok korának megfelelően állítják össze, az etetőkben éjjelnappal van takarmány és éjszaka kétszer gyujtanak lámpát, az importált, gyorsan hizó csibék 8-9 hét alatt elérik az 1.30-1.35 kiló súlyt, az új módszerek alkalmazásával sikerült idei tervüket 30 százalékkal túlteljesíteni 220 000 csibét és 90 000 kacsát adtak a népgazdaságnak, túlteljesítették tojásterveket is, a termelőszövetkezeteknek és az állami gazdaságoknak 400 000 tojást adtak továbbtenyésztésre.

a gépekből ezekben a napokban kerülnek ki az utolsó idei csibék és január 3-án ismét betelepítik a 300 000 tojást befogadó kelletőgépeket./mti/

..-

bb 15. hangszalagra rögzítik gutmann jános bácsi verseit, rigmusait

vid fm/tné-lm fm

1962. december 27.

a somogy megyei költőse községben él a 74 esztendőes gutmann jános bácsi, a helybeli jó reménység termelőszövetkezet nyugdíjasa, akit verseiről, rigmusairól ismernek megyszerte, a hajdani kis pásztorfiu nagyon szerette a könyveket, főleg a verseket, s többször megpróbálkozott ő is a rímfaragással, eleinte csak a fejében tartogatta, később már le is írta a saját életének egyes mozzanatairól, a faluban történt vidám vagy szomorú eseményekről költött verseit, nagy részük azonban elveszett, elkallódott, de még most is megszületik fejében egy-egy vers, amelyet egy-egy irástudó gyarekkel írat le, mintegy száz leírt versét őrizgeti fiókjában, köztük újévi köszöntőket, völegény- és menyasszonybucsuztatót, lakodalmi verseket, több mint 300 magaköltötte verset fejből tud elmondani, s hogy ezek felesébe ne kerüljenek, a megye tanács népművelési előadója elhatározta, hogy a megye egyetlen népköltőjének verseit magnetofon-szalagra veszik./mti/

..-

9.58/a

- 12 -

bb 19. kétszeres összeg jut jövőre a győri közvilágítás fejlesztésére

vid/te/m/ki

1962. december 27.

a közvilágítás fejlesztésére, korszerűsítésére, egymillió forintot költöttek ebben az évben győrben, a táncsics minály utcai és a mester utcai új lakótelepek is megkapták a fénycsővilágítást.

jövőre kétszeres összeg, majdnem kétmillió forint jut a győri közvilágítás fejlesztésére, újabb kandelábereket állítanak fel a tanácsköztársaság utján, a rózsza ferenc és a bástya utcában pedig uttest feletti fénycsöveket helyeznek el, a városba torkolló főközlekedési utakon higanygőzlámpákat szerelnek fel, a környékbeli üzemek összefogása is segíti majd a puskás tivadar utca közvilágításának korszerűsítését, a fehérvári uttól az Iparcsatornáig terjedő forgalmas gyárvárosi utcán 50 fénycső kandelábert állítanak fel./mti/

..-

bb 20. korszerű munkamódszerek és gépek a zöldségtermesztő nagyüzemekben - a tőszámnöveléssel jelentősen emelhető a zöldségtélek terméshozama

i cs/j/m/ká

1962. december 27.

noha az ország zöldségtermő területe lényegesen nem emelkedett az utóbbi években, az ellátás - a kedvezőtlen időjárás ellenére - javult, ez elsősorban a zöldségtermesztés nagyüzemi irányban történő fejlődésének, a korszerű termelési és munkamódszerek, valamint a gépek miniszélesebb körű alkalmazásának, főleg pedig az öntözéses terület növekedésének köszönhető.

a földművelésügyi minisztérium kertészeti főosztályán adott tájékoztatás szerint 1962-ben kéreken 50.000 hold zöldségtermő területet öntöztek, s ebből már több mint 40.000 holdat a termelőszövetkezetek, egy év alatt 16.000 holddal bővült az öntözött terület, a nemrég elkészített tervek szerint 1963-ban tovább növelik a „mesterséges esők”, hatóterületét, s legalább 65.000 hold zöldségterületet öntöznek, ugyanakkor gondolnak az öntözés korszerűsítésére is: az idei 50 százalékról 70 százalékra növelik az esőztető öntözés arányát.

a gépesítés is előrehaladt, az idén például a zöldségtermesztő közös gazdaságok jórésze igen szívesen és eredményesen használta a hazai gyártmányú tp-4-es palántaültetőgépeket, amelyek után a palánták jobban erednek, mintha kézzel ültették volna, hasonlóan gyors ütemben terjed a gépi növényápolás, sőt a gépesített növényvédelemben is vannak már jó üzemi tapasztalatok./folyt.köv./

10.05/a

- 13 -

bb 20. /korszerű ... 1. /mti/

az állami gazdaságok több helyen alkalmazzák a különböző, ugy-
nevezett manipuláló berendezéseket: a szedő-, a válogató- és az
osztályozógépeket.

Legfőbb törekvés most az, hogy az eddig szokásos növény szá-
mot több zöldségféléknél jelentősen növeljék, s így emel-
jék az egységnyi területre jutó hozamokat, csökkentsék a terme-
lési költséget, elsősorban a paradicsomtermesztésben vannak nagy
tartalékai a töszámnövelésnek, eddig általában 6000-8000 növényt
hagytak meg egy hold földön, pedig az optimális növény szám holdan-
kénti átlaga - a tudományos megállapítások, kísérletek szerint -
18.000-20.000. a régi növény számmal a terméshozam holdankénti
átlaga 60-80 mázsa, a megemelt növény szám mellett el lehet érni
s több nagyüzemben már el is érték - a 120-130 mázsás átlagtermést,
ugyancsak érdemes növelni a paprika és a káposztafélék növény szá-
mát is.

a nagyobb palántaigényre máris felkészültek, jellemző például
hogy még 1962-ben a zöldségtermesztő üzemeknek kerekén 900.000
négyzetméter üveget adtak ki üvegházak, melegágyak építésére,
1963. tavaszán már 2.400.000 négyzetméter üveg áll a kertésze-
tek rendelkezésére, valószínűnek látszik, hogy a jövő évben már
minden üvevigénylést ki tudnak elégíteni, melegágyi keretből az
idén 250.000-et adott ki a földművelésügyi minisztérium kerté-
szeti főosztálya, a jövő tavaszra - a tervek szerint - 1.100.000
ablakkeretet szállítanak ki a gazdaságoknak. /mti/

..

bb 21. a divathoz igazodik a hagyományos tápéi mesterség,
a gyékényszövés

vid/fm/tné/m/fm

1962. december 27.

a szegeddel határos „gyékényes” faluban, tápén szorgos munká-
val telnek a téli esték, a község lakói az ősi mesterséget foly-
tatják: szövik a gyékényt, a hagyományos foglalkozás apáról-fiúra
szállt, s évszázadokon át ugyanazokat a gyékénytárgyakat: szőnye-
geket, takarókat, szatyrokat készítették, most azonban mindinkább
átalakul a hagyományos munka, követi a mai kor ízlését, s a szaty-
rokat felváltják az ujjvonalu női táskák, az érdekes formájú tá-
káknak csak a „váza” készül gyékényből, bélésük színes műanyag,
fogantyujuk és fedelük pedig bőr, ezek olyan tetszetősek, hogy az
idén tízezerszámba szállították belőlük exportra is. /mti/

10.10/a

.. - 14 -

mti

bb 16. nyugdíjasok klubja - csillagászati szakkör - naponta
több mint 1400 bányász látogatja a várapalotai művelődési házat

vid fm/tné-lm fm

1962. december 27.

várapalota kulturális életének központját, a jó szerencsét
művelődési házat naponta több mint 1400 bányász látogatja, a
modern kulturális intézmény gazdag szórakozási, művelődési
lehetőséget nyújt fiataloknak és öregeknek egyaránt, egyes szak-
köreik országos hírnévre tettek szert, most ünnepelte tíz éves
fennállását a képzőművészeti szakkör, amely a tehetséges bányász-
fiatalokat foglalkoztatja, 33 éves a fuvószenekaruk, s a tánc-
csoport többször szerepelt külföldön is, a bányászfiatalok meg-
alakították az uránia csillagvizsgáló szakkört, s már felállí-
tották a maguk készített távcsövet.

rendszeres vendégei a művelődési háznak a nyugdíjas
bányászok is, akiknek külön helyiséget rendeztek be. /mti/

..

bb 17. a kgst ajánlására hazánkban honosítják meg a vinilklorid,
az ammoniumnitrát- és a szuperfoszfát- gyártó berendezések
előállítását

i sl/tr-lm vg

1962. december 27.

a kgst vegyipari gépgyártással foglalkozó szekciója nem-
rég ülést tartott drezdában, ahol néhány géptípus nemzetközi
szakosításáról is döntöttek, a tanácskozáson résztvett keilwert
vilmos, a láng gépgyár kossuth díjas főmérnöke is, aki hazatérte
után elmondotta, hogy a kgst-szekció legújabb ajánlásai a
láng gépgyártat is érintik, az ott elhangzott javaslatok alapján
a gyár legkésőbb 1965-ben rátér három fontos vegyipari géptípus:
a vinilklorid-, az ammoniumnitrát- és a szuperfoszfát-gyártó
berendezések előállítására, s ezekkel a gépekkel a kgst néhány
más tagállamát is ellátjuk, a felkészülést már jövőre megkezdik,
hogy a megbízatásnak minden tekintetben eleget tudjanak tenni,
azért döntöttek úgy, hogy hazánkban honosítják meg ezen gyártó
berendezések előállítását, mert eddig gyártott vegyipari gépeink
kiállták a nemzetközi próbát, a kgst tanácskozása idején jártak
például az egyik drezda környéki műrostgyárban, ahol kiválóan
működnek a hazánkban készült szűrődobok, autoklávok és egyéb
vegyipari berendezések. /mti/

..

bb 22. zalai krónika

vid/fm/tné/m/fm

1962. december 27.

a zalaegerszegi szakszervezeti munkásotthon honismereti szak-
körének szerkesztésében a jövő évtől kezdődően negyedévenként
megjelenik a képekkel, rajzokkal illusztrált zalai krónika, a
kiadvány célja, hogy a lakosság megismerkedhessék szűkebb hazá-
ja, zala megye történetével, gazdasági és kulturális fejlődésével,
eredményeivel. /mti/

..

10.20/a

- 15 -

bb 23. érden 16 tantermes gimnázium, nagykátán száz férőhelyes diákothton építését kezdték meg

i áe/sze/m/fm

1962. december 27.

több új építkezés kezdődött 1962 utolsó negyedében pest megyében. az új beruházások közül ismét az iskolahálózat fejlesztésére fordítják a legnagyobb összegeket. a megye legnépesebb községében, érden 16 tantermes gimnázium alapozását kezdték meg. az építkezés több mint kilencmillió forintba kerül, s az 1964-65-ös tanévre készül el. a nagykátai gimnázium bővítését is megkezdtek. az iskolaépület mellett száz férőhelyes diákothont emelnek, amely már a jövő évben tető alá kerül. ez lehetővé teszi, hogy a járás más községeiből bejáró tanulókat itt elhelyezhessék, és ezáltal jobb feltételeket biztosítsanak tanulásukhoz. /mti/

...

bb 24. új intézkedésekkel csökkentik a raktári készletet az ózdi kohászati üzemekben

vid/te/m/ki

1962. december 27.

az ózdi kohászati üzemekben, mint általában az alapanyag gyártó üzemekben, csaknem elkerülhetetlen, hogy a sokféle és jelentős, részben kistételű rendelés miatt bizonyos mennyiségű felesleges árukészlet ne keletkezzék. jelentős mennyiségben növelik a raktári készletet az olyan termékek is, amelyek minőségileg ugyan kifogásolhatók, eredeti rendeltetésüknek nem felelnek meg, de más célra még használhatók. az ilyen áruk tekintélyes értékű forgóeszközét kötik le az ózdi gyárnak is. októberben például több mint 15 millió forint értékű elfekvő árut tartottak nyilván.

a célszerűbb készletgazdálkodás megvalósítására, az elfekvő raktári készletek csökkentésére az utóbbi időben több intézkedést vezettek be. így például szorosabb kapcsolatot létesítettek az értékesítő szervekkel, különböző módon igyekeztek felkutatni azokat a vállalatokat, amelyek jól és célszerűen felhasználhatják ezeket az anyagokat. külön nyilvántartást vezettek be a hibás, illetve tulgyártásból származó árukról, s azoknak az üzemeknek a termelését, ahol ezeket a termékeket készítették, megfelelően csökkentik, illetve csak olyan arányban írják javukra, ahogyan azokat értékesítik. az addigi intézkedéseknek máris van eredménye: az utóbbi egy hónapban kereken nyolcszáz tonna, mintegy négy millió forint értékű áruval sikerült a raktári készletet csökkenteni.

a készletgazdálkodás további javítására újabb intézkedések bevezetését határozták el. a többi között szigorítják a gyártásellenőrzést, megvizsgálják az alkalmazott technológiákat és csak az előírt jelzéssel ellátott anyagokat használják fel további megmunkálásra. /mti/

10.28/a

...

- 16 -

bb 25. két és félmillió forintos építőszekevény

vid te-Lm ki

1962. december 27.

a gyártástechnológia jövő évi fejlesztésére 130 műszaki szervezési intézkedést dolgoztak ki a wilhelm pieck vagon- és gépgyárban. a végrehajtás hárommillió forint ráfordítást igényel és ezzel szemben a gazdaságosabb termelés eredményeképpen 19 millió forint megtakarításra számítanak 1963-ban.

ezenkívül érdekes és hasznos kezdeményezések ígérkeznek az „egyetemes elemekből összeállítható készülékek kölcsönző állomásának”, felállítása. világszerte terjed ugyanis a gyártási technológia fejlesztésének ez a legújabb irányzata, amelynél tipizált elemekből a szükségletnek megfelelően építhetnek meg különböző szerszámgepeket, vagy segédeszközöket, készülékeket. a wilhelm pieck gyárban sok készüléket használnak mert a sorozatgyártásnál csak ezek segítségével lehet biztosítani a munkadarabok teljes azonosságát. például a diesel-motor hajtókar megmunkálásánál készülékbe helyezik a munkadarabot, hogy a furatok minden darabnál azonosak legyenek.

ilyen készülékeket a jövőben nem kell majd mindenfajta alkatrészhez külön gyártani, mert - akárcsak a marklin-játéknál - építőszekevényből állíthatják össze. a wilhelm pieck gyár a német demokratikus köztársaságból rendelt készüléképítő szekevényt, amelynek ára két és félmillió forint. összesen kilencezer precíziós pontosságú építőelemet tartalmaz, amiből egyidejűleg 70-féle készüléket állíthatnak össze furós, marós, esztergályos műveletekhez.

a gyártóeszköz-gazdálkodási osztályon már megtették az előkészületeket az értékes készlet raktározására és felhasználására. szakembereket képeznek ki erre és a kívánt készüléket napi kölcsönzési díj ellenében adják majd ki az egyes üzemeknek. úgy számítják, hogy a berendezés ára két év alatt amortizálódik. /mti/

... ,:

10.32/a

- 17 -

bb 26. százmillió forint értékű mag békés megyéből

vid/j/m/ká

1962. december 27.

a mezőmag termeltető és vetőmagellátó vállalat békés megyei kirendeltsége az év elején 47 magfélelésre kötött termelési szerződést az állami gazdaságokkal és a termelőszövetkezetekkel. az évvégi számvetésből kiderült, hogy ez évben kerekén 100 millió forint értékű magot termeltettek, aminek döntő többségét már átvették. egyedül a világhírű tájfajta szarvasi, nagyszénási és békésszentandrás lucernákból 98 és fél vagonnal vásároltak meg. a füzesgyarmati vörös csillag tsz 10 és fél vagon szerződéses lucernamagot adott át, amiért csaknem 4 millió forintot fizettek ki. rizsből 437 vagonnal, étkezési borsból 377 vagonnal, egy- és kétnyári virágmagvakból pedig 150 mázsát adtak át a szerződő felek. a mezőmag termeltető és vetőmagellátó vállalat békés megyei kirendeltsége általában kifogástalan minőségű magvakat kapott, aminek egyrészét angol, francia, svájci, norvégiai, németországi, lengyelországi exportra szállítják. /mti/

...-

bb 27. mintegy 120 zsupfedeles ház helyén épültek új családi otthonok vas megyében

vid/fm/tné/m/fm

1962. december 27.

1962 végére alig maradt zsupfedeles ház a vas megyei falvakban. az idén mintegy 120 zsupfedeles ház helyén épültek új családi otthonok. nemcsak a zsupfedeles házakat bontották le a termelőszövetkezeti családok, hanem a kisablakos, alacsony, szűk, cserépfedelűeket is. az új épületek emelésével új utcások, falurészek alakultak ki. szombathely határában, sorokmajorban a petőfi termelőszövetkezet tagjai közül több mint harmincan építettek új házat az elmúlt években.

acsádon a termelőszövetkezeti lakótelep további új házakkal gyarapodott. egy-egy ház általában 140.000 forintba kerül, és érdekességként emlegetik a faluban, hogy a termelőszövetkezet alakulásakor, 12 évvel ezelőtt, ennyi volt a tagok közös vagyona. egyházasrádócon, rábasömjénben, győrváron, sárváron és más községekben is új utcák alakultak ki. több termelőszövetkezet szállítási eszközzel, kölcsönrel támogatja házépítő tagjait. /mti/

...-

10.40/a

- 18 -

bb 18. harmincezer infrasugárzó fűtőtest készült hódmezővásárhelyen

vid te-lm ki

1962. december 27.

a hódmezővásárhelyi szilikát ktsz-ben az idén kezdték meg a gázzal működő kerámia infrasugárzó fűtőtestek tömeges gyártását. a különlegesen kiképzett kerámiatest felületén láng nélkül ég el a gáz, s a készülék infravörös sugarakat bocsát ki. ezek a sugarak nem a levegőt, hanem azt a testet melegítik, amelyre a készüléket irányítják, s így a sugárzó a szabadban is kitűnően alkalmazható. a téli hónapokra mintegy harmincezer ilyen infrasugárzót gyártottak, jelentős részben exportra.

jövőre újabb típusú, elektromos fűtésű infrasugárzó kerámiatestek gyártását tervezik a ktsz-ben. /mti/

bb 28. hétszáz mezőhegyesi kisz-fiatal az „ifjúság a szocializmusért”, mozgalomban

vid fm/tné-lm fm

1962. december 27.

mezőhegyesen 1962-ben körülbelül 700 fiatal - közülük mintegy 80 kisz-en kívüli - vett részt az „ifjúság a szocializmusért”, mozgalomban. tizenöt ifjúsági brigád dolgozik, köztük négy a szocialista brigád cím esélyese. az állami gazdaság fiataljai egyetlen napon 12 holdon törték le körülbelül 10 000 forint értékű munkával, egyik napon pedig gyümölcsöt szedtek. külön felajánlasként, s a munkabért az ifjúsági ház építésére adták. a helyi józsef attila termelőszövetkezet ifjúsági munkacsoportai kukoricatermesztést vállaltak és a gondjukra bízott területen - májusi morzsoltnban számítva - 45 mázsán felüli volt a holdankénti átlagtermés.

a mozgalomban résztvevő mintegy 700 mezőhegyesi fiatalnak januárban és februárban adják át a kitüntető jelvényeket. már megkezdődött a jövő évi benevezés is: eddig 250 fiatal jelentkezett a mozgalom feltételeinek teljesítésére. /mti/

...-

bb 29. már tíz szivattyú működik kezelő nélkül a tatabányai bányákban

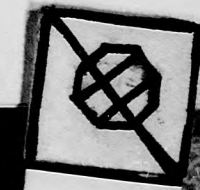
vid te-lm ki

1962. december 27.

a tatabányai szénbányászati tröszt három dolgozója: weckinger lajos gépészmérnök, laki jeno villamostechikus és vég józsef üzemvezető ujtásával automatizálták a földalatti szivattyukamrák berendezéseit. a szivattyúk a vízszintnek megfelelően önmaguktól lépnek működésbe, illetve állnak meg. az ujtás érdekessége, hogy zavar, műszaki hiba esetén a vízgyűjtőben elhelyezett uszóberendezés „vész”, -jeleket ad. a jelzőcsomagokat és lámpákat olyan munkahelyekre szerelték fel, ahol mindig dolgoznak. így az automata szivattyukamrára nem kell külön felügyelőt alkalmazni. az első ilyen szivattyukamra a 10-es aknában már hosszabb ideje kiválóan működik. a tapasztalatok alapján most újabb helyeken vezették be az ujtást, s már tíz bányában működik kezelő nélküli szivattyú. /mti/

10.45/a

- 19 -

bb 30. jövőre megkésztetik a mezőgazdasági öntözőszivattyúk gyártását diósgyőrött

vid te-lm ki

1962. december 27.

a diósgyőri könnyűgépgyárban két éve kezdték meg nagyobb arányban a különböző mezőgazdasági öntözőszivattyúk gyártását. a többféle típusban készülő és különböző teljesítményű szivattyúk a gyakorlatban igen jól beváltak, s az idén már több mint hatvanmillió forint értékű berendezést adtak a mezőgazdasági üzemeknek. jövőre, az országos öntözési program megvalósításának elősegítésére, megkésztetik a szivattyúk gyártását. több mint tízféle típusban, 120 millió - 130 millió forint értékben, mintegy 1400 berendezést készítenek, amelyek percenként 900-2.500 liter víz kiemelésére lesznek alkalmasak. a szórófejekkel üzemeltethető berendezések villanymotoros, illetve saját diesel-motorral ellátott kivitelben készülnek majd. a munkát úgy szervezték meg, hogy a szivattyúk nagyobb részét - mintegy 60-70 százalékát - már az év első felében megkaphassák a rendelők./mti/

..

bb 31. az igazságügyminiszter rendelete a társadalmi bírósági ügyekkel kapcsolatos felülvizsgálati eljárásról

i vt/hné-lm sr

1962. december 27.

az igazságügyminiszter most megjelent rendelete szabályozza a társadalmi bírósági ügyekkel kapcsolatos bírósági eljárást. a rendeletről az igazságügyminisztériumban tájékoztatták az mti munkatársát.

elmondották, hogy a társadalmi bírósági ügyek tárgyalásánál is előfordulhatnak - főként kezdetben - téves határozatok, törvényt sértések. ezért biztosította a törvény, hogy amikor a társadalmi bíróság valamely ügyben a megrovásnál súlyosabb intézkedést állapított meg, továbbá ha kártérítésről vagy a vállalat dolgozóinak közötti vitás ügyben döntött, - és törvényt sértés fordult elő - azt orvosolhassák. ennek egyik módja a társadalmi bíróság határozatának járásbírói felülvizsgálata.

az ezzel kapcsolatos eljárást szabályozó miniszteri rendelet értelmében a társadalmi bíróság határozatának felülvizsgálatára az a járásbíró /városi, kerületi bíróság/ illetékes, amelynek területén a társadalmi bíróság működik. a járásbíró a társadalmi bíróság eljárása alapján, az érdekeltek és képviselőik meghallgatása után felülvizsgálja az ügyet, bizonyítást rendelhet el, amit saját hatáskörében fogyanatosít. az érdekeltek távollmaradása nem akadályozza a tárgyalás megtartását. a járásbíró a társadalmi bíróságot új eljárásra nem utasíthatja. az ügy érdekében hozott határozata az ítélettel azonos hatályú.

/fo lyt. köv./
10.50/a

- 20 -

bb 31. /az igazságügyminiszter... folyt./-lm

kimondja a rendelet azt is, hogy a felülvizsgálatnál viszontkeresetnek, több ügy egyesítésének, az igény felemelésének nincs helye, beszámítási kifogás pedig a tárgyaláson elisér, vagy jogerős határozatban megítélt követelés alapján emelhető. amint a minisztériumban közölték, ez azt a célt szolgálja, hogy olyan kérdést, amelyet a társadalmi bíróság az ügyei kapcsolatban nem tárgyalt, ne lehessen felvetni, s ezáltal megkerülni a társadalmi bíróság hatáskörét.

a rendelet végül szabályozza a felülvizsgálat során hozott határozatok végrehajtását, továbbá a társadalmi bíróság határozatán alapuló követelések behajtását, arra az esetre, ha azokat a munkabérből nem lehet levonni. a járásbírósnak a rendeletben szabályozott eljárása általában illeték- és költségmentes.

az igazságügyminiszter rendelete 1963. január 1-én lép életbe./mti/

..

bb 32. a főváros környéki termelészövetkezetek és kertészek pótolják az ünnep alatt elfogyott készleteket

i nj/j-lm ká

1962. december 27.

a nagyvásártelepre és a hámán kató téri piacra csütörtökön 12 vagon és 61 tehergépkocsi áru érkezett, többek között 4 vagon narancs, 6 vagon citrom és 2 vagon héjas dió.

a főváros környéki termelészövetkezetek és kertészek csütörtök hajnali és reggeli árufelhozatala pótolta az ünnepi forgalom után megcsappant készleteket. a zöldség- és gyümölcs-szaküzletekben, a csarnokokban és a piacokon bevásárló vendéglátó-ipari konyhák és háztartások minden fennakadás nélkül jutottak hozzá a fontosabb cikkekhez: így a levesbevaló zöldséghez, hagymához és kaposztafélékhez. a fogyasztói árak csütörtökön így alakultak: fejeskáposzta kilónként 1.50-1.80, piroskáposzta 2.40, kelkáposzta 1.60-1.80 karalábé 2, petrezselyemgyökér 3-3.60 tisztított sárgarépa 1.60-2, süttők 2.20, gumós zeller 4.60, torma 12 forint. egyes zöldség csomónként 2 forint. a vöröshagymát kilónként 2.30-2.60, az osztályozott fokhagymát 6.60-8.60 forintért árusították./mti/

11.45/a

- 21 -

bb 33. szilveszterre megnyílik a mecseki fenyves szálló

vid/te/m/ki

1962. december 27.

az óesztendő utolsó ajándékként új idegenforgalmi létesítménnyel gazdagodik pécs. a város feletti parkerdő idillikus, festői környezetében szilveszter napján megnyílik a mecseki fenyves szálló. a több mint ötmillió forint költséggel emelt, alpesi jellegű szálló teljesen korszerű. a kétemeletes épület 19 szobájában félszáz vendéget tudnak fogadni. a szobák ablakaiból pompás kilátás nyílik a városra és környékére. a szállót központi fűtéssel látták el, szobáiban izléses, modern bútorok kerültek.

a mecseki fenyves szállón kívül jövőre újabb létesítményekkel javul az idegenek elhelyezési lehetősége baranyában. a helyreállítás alatt levő sikiői várban reprezentatív szálló kialakítását kezdték meg, s ezt előreláthatólag 1963-ban adják át rendeltetésének. az impozáns műemléki épületben a napokban várpresszó nyílt. újabb turistaszálló berendezésére kerül sor jövőre pécssett is a belváros egyik műemlék jellegű épületében, ahol 250-300 vendégnek biztosítanak majd kényelmes szállást. /mti/

bb 34. már terven felül termelnek a zalai olajmezőkön - negyvenezer tonna olajat adnak évi tervükön felül a zalai olajbányászok

vid/te/m/ki

1962. december 27.

a zalai olajbányászok a karácsonyi ünnepek alatt teljesítették kongresszusi vállalásukat. a délzalai olajmezők, a bázakerettyei és a lovászi, valamint a nagylengyeli olajmezők kutjai már az évi terven felül termelnek, s az év végéig mintegy 40.000 tonna kőolajat adnak át a feldolgozóüzemeknek. /mti/

bb 35. országjáró tapasztalatcserére indultak a kőrös-vidéki termelőszövetkezetek állattenyésztői

vid/ká/m

1962. december 27.

a kőrös-vidék termelőszövetkezetiből csütörtökön három napos országjáró tapasztalat cserére indult 44 állattenyésztő. a nagyüzemi gazdaságok állattenyésztői ellátogatnak a gödöllői kisállattenyésztési kutató intézetbe, eger és debrecen környékén pedig állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben ismerkednek az új módszerekkel. /mti/

13.07/a

- 22 -

14.20
Pak

bb 36. időjárásjelentés

tm/m

1962. december 27.

a meteorológiai intézet jelenti december 27-én csütörtökön 13 órakor:

többhelyen havazás

dél-európa egyes tájai kivételével európa-szerte hideg maradt az idő. a legélesebb hőmérsékleti ellentét a mára virradó éjszaka folyamán olaszország északi és déli részei között alakult ki, ahol a pólus-síkságon mínusz 7, nápolyban plusz 8, rimbisiben plusz 10 fokot mértek. hazánkban tegnap borult, hideg idő volt és sokhelyen havazott. a csapadék mennyisége csak az ország déli részein érte el a 2-3 millimétert, többhelyen egy milliméter alatt maradt. a hőmérséklet a nap folyamán nem haladta meg a mínusz 3-6 fokot, ma hajnalban mínusz 5-9 fokra süllyedt. a hóviszonyok a hegyeken nem változtak. ma reggel a szabadsághegyen 21, galyatetőn 28, mátraházán 19, kékestetőn 32, dobogókőn 43, farkasgyepűn 31, misinatetőn 4 centiméter volt a hóréteg vastagsága. ma reggel folytatódott a borult idő és sokhelyen esett hó. budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke mínusz 5.4 fok volt, 5.2 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 milliméter, alig változik.

várható időjárás péntek estig: felhős idő, többhelyen havazás. mérsékelt, időnként élénk északi szél, egyes helyeken hófúvások. a hideg kissé fokozódik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 7-11, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap mínusz 4-7 fok között. a duna vízállása ma reggel 154 centiméter. /mti/

bb 37. kitüntetések

te-lm -cz

1962. december 27.

a népköztársaság elnöki tanácsa hankó jánosnak, a nógrád megyei tanács végrehajtóbizottsága elnökének munkásmozgalmi tevékenysége, valamint a tanácsok területén kifejtett munkássága elismeréséül, 50. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetését adományozta. a kitüntetés dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. a kitüntetés átadásánál jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára, jakab sándor, az mszmp nógrád megyei bizottsága első titkára és kovács tibor, a minisztertanács tanácsszervek osztálya helyettes vezetője.

x x x

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. schwanner jeno egyetemi tanárnak, az állatorvostudományi egyetem állategészségügyi igazgatási tanszéke vezetőjének élete munkásságának elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend kitüntetését adományozta. a kitüntetés dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. a kitüntetés átadásánál jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára és keserü jános földművelésügyi miniszter-helyettes. /mti/

13.27/a

- 23 -

bb 38. öt önműködő légkondicionálót helyeztek üzembe - nagyteljesítményű ipari porszívót készítettek a dunai vasműben

vid te-lm ki

1962- december 27.

a dunai vasmű légtechnikai bizottsága tervszerűen foglalkozik a hőszigetelésnek kitett munkahelyek hőmérsékletének egyenlővé tételével, a gáz- és porátalmak megszüntetésével. javaslatára 1962-ben öt olyan légkondicionáló berendezést helyeztek üzembe, amelyek télen és nyáron önműködően a beállított hőmérsékleten tartják a kis zárt munkahelyeket, mint például a kormánypadokat, a darus fülkéket.

a gázos munkahelyeken, laboratóriumokban ujabban pvc-ből készült ventilátorokat használnak, mert ezek jól ellenállnak a vegyi elmaródásnak, a martin acélmű keverőcsarnokának darus fülkéjében a levegő gyakran gázzal szennyeződik, ezért terveket készítettek darupálya-menti csővezeték megépítésére, amelyből a mozgó darufülke állandóan friss levegőt kap majd, a rugalmas csövet teljes hosszában gumival szigetelik.

a légtechnikai bizottság 1962. évi munkájának egyik érdekes és fontos eredménye a nagyteljesítményű ipari porszívó elkészítése, varga ferenc szerkesztőmérnöknek, a bizottság egyik tagjának tervei alapján, ez az ipari porszívó a próbák során jól bevált, hengeres tartályába ötven-hatvan kiló por fér, a gépre két szivócső is felszerelhető, jövőre 15-20 ilyen porszívót gyárt a dunai vasmű, s valamennyi üzemét ellátják ilyen géppel./mti/

bb.39. elkészült komárom megye legnagyobb bányájának függőleges aknája

vid/te/a cz

1962. december 27.

alig több mint egy éve kezdték meg oroszlányon komárom megye legnagyobb aknájának, a 23-asnak építését, az új bánya napi 200 vagonos teljesítményével országosan is egyik legnagyobb lesz, nagyon rövid idő alatt, már 1965-ben bekapcsolódik a termelésbe és 1972-re éri el teljes termelő-képességét, akkor 17 másodpercenként érkeznek majd felszínre a szénrel teli csilléek.

az aknamélyítők jelentős eseményhez érkeztek: elkészült a függőleges akna, a bányánál - sok más új megoldáson kívül - úgy nevezett szekciós épületeket emelnek vagyis az összes épületek egymásba nyílnak, így a bányászok fedett úton jutnak az aknából a fürdőbe, öltözőkbe./mti/

-.-
- 24 -

14.15/a

14.20

PK

k/hbj/m/vg

1962. december 27.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága közli, hogy a pasaréti uti utépitési munkálatok befejeztével december 29-én /szombaton/ üzemkezdettől az 5-ös autóbusszjáratot újra eredeti útvonalán, a pasaréti úton közlekedtetik. /mti/

-.-

bb 41. befagyott a tiszta - készenlétben a jégtörők a dunán - teljesen leállt a teherhajózás

ö sb/hbj/sze/m/vg

1962. december 27.

a hármas ünnepen a hideg jelentősen tovább „hizlalta”, a folyók és a tavak jegét. a balatonon már helyenkint a husz centimétert is meghaladta a jég vastagsága, a tiszta most már mellékfolyóival együtt teljesen befagyott, s 5-15 centiméter vastag jégpáncél fedi a folyó vizét, a duna legfelső szakaszán engelhartszell fölött mintegy ötven kilométer hosszúságban - kisebb megszakításoktól eltekintve - megállt a jég, jugoszláviából és romániából is jelentettek egy-két kilométeres álló jégmezőket. - a magyarországi folyószakasz azonban még mindenütt zajlik, csupán a partmenti sekélyes vizen akad meg a jég, s néhány helyen a meder szélességének negyedrészt is elfoglalta, budapestnél a víztükör hatvan százalékat borítja jégtáblák, de mohácsnál már szinte a vizet sem látni, százszázalékos a zajlás, az országos vízügyi főigazgatóság tájékoztatása szerint már készenlétbe helyezték a jégtörő hajókat, hogy szükség esetén segítsék a jég levonulását a zátonyos folyószakaszokon, a meteorológiai előrejelzések szerint a hideg még nem enyhül, s így előreláthatólag fokozódik a zajlás.

a hatalmas jégtáblák alaposan próbára tették a dunai hajókat, amint fokozódott a zajlás: a vontatók megkapták az utasítást a mahart-tól, induljanak a legközelebbi téli kikötőbe, vagy „vizi-menhelyre”, ez meg is történt, úgyhogy a vontatók és az uszályok biztonságban vannak, a személyzet természetesen a hajókon maradt, hogy szükség esetén törje a hajótestek körül a jeget, nehogy annak hatalmas ereje megroppantsa a hajók bordáit, oldalfalait, a mahart reméli, hogy nemsokára enyhül a zajlás, s ha már a víztükörnek csak 40-50 százalékat fedik jégtáblák, akkor a hajók újból kifutnak, hiszen rengeteg áru vár szállításra. /mti/

-.-

16.25/n

16.45

PK

-25-

bb 42. 1,620.200 utas fordult meg az ünnepi forgalom idején a budapesti pályaudvarokon - 160 mentesítő vonat közlekedett - vidéki városokból kért „kölcsön”, kocsikat a budapesti mávaut

i hbj/sze-lm vg

1962. december 27.

a máv már összegezte a karácsonyi forgalom eredményeit. ezek szerint december 21-étől december 26-ig 798.500 utas utazott el vidékre a budapesti pályaudvarokról, s ugyancsak ebben az időszakban 821.700 utas érkezett. összesen tehát 1,620.200 személy fordult meg a nagy fővárosi állomásokon. a tervezettnek megfelelően indították a mentesítő vonatokat, számszerint 160 szerelvényt. a legtöbben miskolc és debrecen térségébe igyekeztek.

a vasutasoknak rendkívüli nehézségekkel kellett megbirkózniuk, nehezítette ugyanis az óriási forgalmon kívül munkájukat a hirtelen ránk tört nagy hideg is. mínusz 10 fok alatt a gőzmozdonyok vezetői könnyen „lefagynak”, nehézkes a vízvétel a vidéki pályaudvarokon, s emiatt nehezebb betartani a menetrend előírásait. a nagyhidegben sok vonat késett. a rendkívüli időjárás miatt ausztriából, csehszlovákiából, romániából néha órákat késve érkeztek a nemzetközi gyors- és személyvonatok, s ez éreztette kellemetlen hatását az ugynevezett helyiforgalomban is. a máv forgalmi vezetői hangsúlyozták: segítette munkájukat az a tény, hogy sokan előre megváltották jegyüket, s így az állomásokon viszonylag kisebb volt a torlódás. ismételten felhívják az utasok figyelmét, hogy újév előtt is elővételben váltsanak jegyet.

a mávaut is arról adott hírt, hogy - a számításoknak megfelelően - rekordforgalmat bonyolított le az ünnepek idején. saját kocsiparkjával nem is győzte, úgyhogy dunaujvárosból, salgótarjánból, jászberényből kellett buszokat „kölcsönkérni”, sokan igyekeztek a hegyekbe, a turistaházakban „telt ház”, volt mindenütt.

akik budapesten maradtak, inkább pihenéssel töltötték a hármas ünnepet, legalábbis ezt mutatja a fővárosi autóbuszüzem forgalma. más napokhoz viszonyítva „csendesek”, voltak az utcák és így mintegy 250 autóbusz is „pihenhetett”, a garázsokban./mti/

--

14.45/a

- 26 -

[Handwritten signature]

bb 43. „telt ház”, izgalmas jégtörés a dunaujvárosi kikötőben

vid/te/m/ki

1962. december 27.

az ünnepek előtt megtelt a dunaujvárosi kikötő. a folyamotrókon kívül ötvenhét uszály és három vontató szorult a kikötőbe a dunai jégzajlás miatt. a dunaujvárosi kikötőben telet két szovjet motoros, valamint egy jugoszláv gőzhajó legénysége is.

az elmúlt két nap alatt befagyott a kikötő vize is. a jégpáncél vastagsága általában 15-20 centiméter. a partfal mellett kilenc-tizes sorokban tömörültek össze az uszályok, amelyek között a víz mélyen befagyott. így az érc kirakás egyelőre szünetel.

csütörtökön délelőtt izgalmas órákat éltek át a kikötő dolgozói. ki kellett cserélni a lefejtő állomás mellett álló üres tankhajót teli tartályhajóra. előbb a szovjet szuhumi motoroshajó próbálta megközelíteni a tartályhajókat. a mélymerülésű hajó azonban az alacsony vízállás és a zátonyok miatt nem tudta megközelíteni a tankhajót. ezután a kikötő kis boxerhajója, a ságvári motoroshajó kísérletezett a jégtöréssel. a kikötő dolgozói csákányokkal lazították a jeget az üres tankhajó utjában. kétórás nehéz munka után sikerült a teli tartályhajót az üres helyére állítani és a pakurafejtést a déli órákban megkezdték. /mti/

15.45/n

-27-

[Handwritten signature]

280 000 csomag a karácsonyi csúcsporgalomban

i kf/kf szb vg

1962. december 27.

az év végi csúcsporgalomban most karácsony után egy kis lélegzethez jutottak a postások. a pihenőt meg is érdemlik, hiszen ismét helytálltak, sikeresen végezték az ugrásszerűen megnövekedett feladatokkal. az ünnepek előtt ugyanis a szokásos félmillió helyett naponta 2-3 millió levelet továbbítottak, s 6 000 - 8 000 helyett napi 15 000 - 20 000 csomag adott munkát nekik. a legnagyobb levélforgalmat december 21-én bonyolították le, amikor 3 és félmillió levelet továbbítottak. a csomagforgalom december 23-án tetőzött 21 000 küldeménnyel.

az idei karácsonyi csúcsporgalmat vizsgálva megállapítható, hogy az a közönség segítség vel, egyenletesen oszlott meg, s alig valamivel mintegy másfél - két százalékkal volt több a tavalyinál. úgy látszik, hogy a pestiek már nem várják, hanem küldik a csomagokat, hiszen a fővárosból vidékre irányuló küldemények száma tizenöt százalékkal magasabb volt a tavalyinál. az ünnepi héten december 16-24-ig 17 millió levelet és 280 000 csomagot kézbesítettek. örvendetes, hogy az idén sem maradt a raktárban egyetlen csomag sem. igaz, hogy a késlekedő küldeményeit még az ünnepek alatt is ki kellett hordani. december 25-én több mint ezer, 26-án pedig háromszáz expressz csomagot hordtak házhoz a postások budapestén. /mti/

bb 45. helytállás az ünnepek alatt

vid te szb ki

1962. december 27.

a lenin kohászati művek martin üzemében a karácsonyi ünnepek alatt sem szünetelt a munka. a martinászok fegyelmezett-ségére és felelősségtudatára jellemző, hogy a három nap alatt egyetlen késés, kimaradás sem fordult elő. a munka lendületét sem az ünnepi hangulat, sem pedig a kemény hideg időjárás nem csökkentette. helyes szervezéssel és szorgalmas munkával a vártnál is jobban használták ki a termelőberendezéseket. így a háromnapos ünnep alatt ötszáz tonna kifogástalan minőségű acélal olvasztottak többet, mint amennyit tervük előírt. ez az eredmény azért is értékes, mert a szokottnál kevesebb folyékony nyersvas állott rendelkezésükre.

/folyt. köv./

15.50/n

-28-

16³⁰

a dunai vasmű melegüzemeiben is éjjel-nappal dolgoztak az ünnepek alatt. a nagyolvasztóműben sok nehézséget kellett leküzdeni, mert az érctérien mindkét óriás bakdaru elromlott. ezért a gyári lerakóhelyekről baggerekkel szedték fel a mészkövet, az ércet pedig a kikötőből szállították az ércelőkészítőműbe. a kokszolóműben az egyik kemencekítólgép váratlan hibája nehezítette a munkát. az üzemzavart azonban gyorsan elhárították és a kokszolómű dolgozói túlteljesítették tervüket. a martin acélműben 441 tonnával termeltek több acélt a három napra tervezett mennyiségnél. az öntőcsarnoki dolgozóknak volt talán a legnehezebb dolguk, akik a szokásosnál jóval több kisméretű acéltuskót öntöttek a lőrinci hengermű részére. /mti/

bb 46. komárom megye az aszályos idő ellenére 10 százalékkal több árut adott a népgazdaságnak, mint tavaly - ülést tartott a megye i tanács végrehajtó bizottsága

vid jszb ká

1962. december 27.

komárom megyében az idén tovább erősödtek a közös gazdaságok, megszilárdult a vezetés, összeforrt a tagság, sok új agroés zootechnikai eljárást vezettek be. így a kedvezőtlen időjárás ellenére sok területen növekedtek a termés hozamok. búzából például az 1960-as 10.5 és a tavalyi 11.8 mázsás holdankénti termés helyett az idén csaknem 12 mázsát takarítottak be. a tavaszi árpa hozama holdanként 6 mázsával haladta túl a múlt évit. a közös gazdaságok, a kapásokat és a zöldségféléket kivéve, csaknem minden cikkből túlteljesítették áruértékesítési tervüket.

erről tárgyalt csütörtöki ülésén a komárom megyei tanács végrehajtó bizottsági ülése. megállapították, hogy a megye közös gazdaságai mintegy 10 százalékkal több árut adtak az idén a népgazdaságnak, mint tavaly. az ez évi 188 millió forintos áruértékesítés 32 százalékkal több, mint 1960-ban, a szövetkezeti mozgalom fejlődésének kezdetén volt. a szövetkezetek egyre inkább belterjesen gazdálkodnak. jól mutatja ezt az állapot és az állati termékek vásárlásának növekedése, ami az 1960-as 507 vagonról az idén 684 vagonra emelkedett. sertésből ez idő alatt kétszeresére növekedett az eladott mennyiség. örvendetes, hogy megrövidült a hízalási idő, hiba viszont, hogy a baromfit kivéve az áru zöme csak a második félévben került a piacra. javítani kell a takarmánygazdálkodáson, s az állattenyésztés jövedelmezőségén is. /mti/

..

-29-

16.15/n

16⁴⁵

bb 49. befejeződött a téglasajtoló gépek automatizálása - csütörtökön üzembehelyezték a tizedik korszerűsített óriásprést a budapesti tűzállóanyaggyárban

i sl/tr vm vg

1962.december 27.

a budapesti tűzállóanyaggyárban nagyszabású automatizálási program fejeződött be, amelynek eredményeként csütörtökön üzembehelyezték a tizedik automatizált téglaprést. a gyár még két évvel ezelőtt is kizárólag multszázadbeli téglasajtológépekkel rendelkezett, amelyeknek kiszolgálásához óriási fizikai erőt kellett igénybe venni. a prösszerkezet elmozdításához egy-egy dolgozó minden téglasajtolásakor 15-20 kiló, egy egész műszakban 15-20 tonna terhet emelt, ugyanakkor a gép teljesítménye igen kicsiny volt. a gyár műszaki és munkásgárdája ugyanezeket a gépeket alakította át automatákká, amelyek egyetlen kar elmozdítására hidraulikus erőátvitellel működnek. a kezelőszemélyzetnek tulajdonképpen fizikai erőt most már nem kell kifejtenie, a berendezés nyomóereje pedig 33 százalékkal növekedett, ami azt jelenti, hogy tömörebb, szilárdabb téglákat tudnak előállítani. a kohókon kívül most már a szilárdabb téglákat igénylő cementgyárakat és mészegető üzemeket is el tudják látni tűzálló anyaggal.

a csütörtökön üzembehelyezett prést Kiss Lajos főmechanikus adta át a műhely dolgozóinak, pontosabban hegedűs Mihályné sajtoló-nőnek, aki az új gépen nyomban megkezdte a nagyszabású téglák gyártását. ezzel azonban még nem fejeződött be a gyár gépparkjának felújítása, mert a következő két évben az előkészítő részleg régi gépeit a törő, az örlő és a keverőberendezéseket is automatizálják.

egy gyors számvetés meggyőzően igazolja a műszaki fejlesztés nagy hasznát. a gyár termelése jelenleg kétszer akkora mint 1958-ban, a munkáslétszám pedig mindössze 14 százalékkal magasabb. a termelési feljutásnak 86 százalékat tehát a termelékenység javításával érték el. csupán 1962-ben 1.3 millió forinttal csökkentették önköltségüket, ami a tervezettnek több mint két és félszerese. a gépesítés eredményeire a baráti országok is felfigyeltek és a kgst illetékes szekciójára a magyar szakemberekre bízta a tűzállóanyagipar gépesítésének és automatizálásának egybehangolását, a leginkább bevált típusok elterjesztését a baráti országok tűzállóanyagiparában./mti/

--

-30-

16.36./n

1732

ME

bb 47 új általános iskolát avattak turricson

vid fm/tné vm fm

1962.december 27.

csütörtökön új, kéttantermes általános iskolát adtak át rendeltetésének turricson. építésére - közsegfejlesztési alapról és állami hozzájárulásból - 284.000 forintot költöttek. a lakosság 46.000 forint értékű társadalmi munkával segítette létrehozását. az építkezés tervét - ugyancsak társadalmi munkában - molnár jános nyiregyházi tervező készítette el./mti/

--

bb 48. kollégiumokat építenek a tanyán lakó általános iskolásoknak - a szolnok megyei tanács végrehajtóbizottságának ülése

vid fm/tné vm fm

1962.december 27.

a szolnok megyei tanács végrehajtóbizottsága csütörtökön megtárgyalta az általános iskolák körzetesítésének helyzetét és a további feladatokat.

megállapították, hogy a tanyákról ma még több mint kétezer gyermek jár be a városi és a községi általános iskolákba. a felsőtagozatos tanulók szakrendszerű oktatását azonban még sok helyen nem tudják biztosítani. a végrehajtó bizottság határozatot hozott a probléma megoldására. eddig is történtek kezdeményezések annak érdekében, hogy az általános iskolások megfelelő színvonalú szakrendszerű oktatását körzeti tanintézetekben oldják meg. a nagy külterületű helységek - főleg a kunsági városok - tanyai felsőtagozatos tanulóinak jelentős részét azonban csak úgy tudják a szakrendszerű oktatásba bevonni, ha számukra az iskola közelében kollégiumokat is létesítenek. jelenleg karcagon 300, kétpó községben pedig 50 férőhelyes általános iskolai kollégiumot építenek. a kunhegyesi és a kunszentmártoni járásban, valamint mezőturon és kisujszálláson is foglalkoznak ilyen intézmények szervezésével./mti/

--

-31-

16.50/n

1732

ME

bb 50. megtartotta alakuló ülését a szövetkezeti tudományos tanács

t kz/sze vm ká

1962.december 27.

az általános szövetkezetelméleti és politikai valamint a szövetkezettörténeti, közgazdasági tudományos kutatómunka irányának és módszereinek meghatározására, a tudományos művek és tanulmányok véleményezésére, megvitatására, valamint nemzetközi tudományos kapcsolatok kiépítésére, fejlesztésére az országos földművelőszövetkezeti tanács legutóbbi ülésén megválasztotta a szövetkezeti tudományos tanácsot. a tanács csütörtökön délután a szövetkezetek országos szövetsége székházában erdei ferenc kossuth-díjas, a magyar tudományos akadémia főtitkára elnökletével megtartotta alakuló ülését. résztvett az ülésen nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának póttagja, szirmai jeno, a szövetség elnöke, dégen imre, az országos vízügyi főigazgatóság főigazgatója, erdős józsef, az okisz elnöke, valamint a szövetkezeti tudomány legkiválóbb hazai művelői. az ülésen megvitaták a tanács ügyrendjét, s több határozatot hoztak./mti/

bb 53. megjelent a világosság decemberi száma

i v/gk vm sr

1962.december 27.

a világosság új számában szabadság és erkölcsi felelősség címmel farkas endre tollából olvasható érdekes tanulmány a fogalmak materialista és vallási értelmezéséről. tarján imre a második vatikáni zsinat első üléséről ad tájékoztatást. gecsse gusztáv a karácsony történetének néhány vallástörténeti vonatkozását ismerteti, kulcsár zsuzsanna a spanyol inkvizíció történetét foglalja össze tanulmányában. lukácsy sándor szemere bertalan antiklerikális tevékenységére emlékezik. a hagyományaink rovatban. murányi mihály a gyermekkori lelki fejlődés vallási vonatkozásait elemzi. szigetvári sándor a teológiai istenbizonyítást bírálja cikkében. józsef attila-írások, filmkritikák és könyvismertetések, irodalmi tájékoztatók, glosszák, hírek egészítik ki a folyóirat decemberi számát./mti/

17.20/n

17²⁰

KE

-32-

bb . 51. havannában befejeződtek a magyar-kubai kereskedelmi tárgyalások

k sz te vm vg

1962.december 27.

1962.november 20 és december 21 között előzetes kereskedelmi tárgyalások folytak havannában az 1963. évben kölcsönösen szállításra kerülő áruk listáinak meghatározása céljából. a két küldöttség a megbeszélések során megvizsgálta az 1962.évi árucsereforgalmat szabályozó jegyzőkönyv teljesítését és eszmecserét folytatott a két ország kereskedelmi forgalmának egyes kérdéseiről.

a megbeszélések eredményeképpen levélváltásra került sor. a levelekhez csatolt árulisták előirányzata szerint magyarországra többek között gépi berendezéseket, traktorokat, autóbuszokat, híradástechnikai berendezéseket, műszereket, gyógyászati-és vegyitermékeket, textilárakat szállít különféle ércek, réz, nikkel, kobalt, mürost, cukor és egyéb cikkek ellenében. a delegációk megállapodtak abban, hogy a jövő évi árucsereforgalom bővítéséről 1963.januárjában budapesten további tárgyalásokra kerül sor. a megbeszélések a kölcsönös megértés és barátság jegyében folytak.

a levélváltás aláírója magyar részről huszár tamás, a külkereskedelmi minisztérium osztályvezetője, kubai részről hector rodriguez llompart külkereskedelmi miniszterhelyettes volt./mti/

bb 52. szombaton temetik sándor kálmánt

k v/gk vm sr

1962. december 27.

a magyar írók szövetsége közli, hogy sándor kálmán kossuth-díjas író szombaton fél 12 órakor temetik a farkasréti temetőben./mti/

17.40/n

18⁴⁰

KE

-33-

bb 54. gyurkovics mária dalestje

gk szb sr

1962. december 27.

a közreműködő művészek egyikének megbetegedése miatt nem január 3-án, hanem január 14-én, hétfőn lesz a magyar sajtó háza péterfi istván kamaratermében. /mti/

--

bb 55. időjárásjelentés

te szb

1962. december 27.

a meteorológiai intézet jelentéi december 27-én, csütörtökön délután 6 órakor:

több helyen havazás

várható időjárás péntek estig: felhős idő, több helyen havazás. mérsékelt, időnként élénk északi szél, egyes helyeken hófúvások. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken mínusz 4 - mínusz 7 fok között. /mti/

--

bb 56. összeütközött két villamos

i bc/hné szb sr

1962. december 27.

a 10. kerületi zalka máté téren a kőrösi csoma sándor ut felőli villamosmegállóban egy 28-as jelzésű villamos - mert vezetője, nagy józsef - túllépte a sebességkorlátozást és későn fékezett - nekiütközött egy álló 13-as villamosnak, az összeütközésnél hét utas könnyebben megsérült. nagy józseftől bevonták vezetői igazolványát.

a 6. kerületi bajcsy-zsilinszky ut és a rudas lászló utca torkolatánál vágó arnoldné, 68 éves utas egy 89-es jelzésű autóbuszban nem kapaszkodott kellően, s menetközben elesett. súlyosan megsérült: kórházba szállították. /mti/

--

n

18.05/n

-34-

bb 57. román dokumentumfilmek bemutatója

t vt/tr szb sr

1962. december 27.

a román népköztársaság kikiáltásának 15. évfordulója alkalmából mihaíl rosianu budapesti román nagykövet csütörtökön este filmbemutatót rendezett a városligeti gundel étteremben. a szokásos tavasz, a pelikánok között, a ritmus és építkezés és az uefa labdarugótorna című román dokumentumfilmeket vetítették.

a bemutatón megjelent puja frigyos külügyminiszterhelyettes, óvári miklós, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának helyettes vezetője, dr. orlutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, naményi géza, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője, pataki jános, a kulturális kapcsolatok intézetének főtitkára. ott volt társadalmi és kulturális életünk sok ismert személyisége, továbbá a külügyminisztérium és a művelődésügyi minisztérium több vezető munkatársa.

részvett a filmbemutatón a budapesti diplomáciai képviselők számos tagja.

a román dokumentumfilmeket a megjelentek tetszéssel fogadták. /mti/

--

bb 58. meghalt györgy vilmos postafőigazgató

k szb sr

1962. december 27.

györgy vilmos nyugalmazott szegedi postakerületi főigazgató, életének 94. évében budapesten elhunyt. temetése január 2-án délután 2 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

--

20.00/n

-35-

10

KE

MTI.

Kiadja a Magyar Társadalmi Híradó, Budapest, I. Főm utca 6-7. Telefon: 150-190, 250-660

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. december 28.

bb 1. a budapesti levegő szennyezettségének csökkentéséért: 1500 vaskályhát cserépkályhára cserélnek ki, 40 kilométernyi kéményseprő-járdát szerelnek fel - széncsuzdákat terveznek

i-zs/zs szeb sr

1962. december 28.

a levegő tisztaságának biztosításáról szóló tanácsi rendelet közelmúltban elkészült végrehajtási utasítása számos fontos intézkedés megtételére kötelezi a budapesti gyárak, üzemek vezetőit, a szállítási vállalatokat, a közlekedés és a házkezelés illetékeseit. egyebek között kimondja, hogy a jövőben új létesítményeknél, vagy a régi tüzelőberendezések cseréjénél kizárólag olyan kazánokat, kemencéket, kályhákat szabad alkalmazni, amelyek a legkisebb mértékben szennyezik a levegőt. ezért tovább fejlesztik a távfűtési hálózatot, s már az 1963-64-es fűtési idényben gondoskodnak róla, hogy a fűtőberendezések típusának megfelelő minőségű, kis portartalmú tüzelőanyag álljon a központi fűtésű lakóházak rendelkezésére.

a végrehajtási utasítás általános elvként leszögezi, hogy az egyedi tüzelőberendezésekkel ellátott lakásoknál fokozatosan át kell térni a kevesebb füsttel járó és gazdaságos cserépkályhák használatára. első lépésként 1963-ban a teljes felújításra kijelölt épületekben mintegy 1500 vaskályhát cserépkályhára cserélnek ki. biztosítják, hogy a kéményeket előírás szerint havonként tisztítsák. a fővárosi tanács házkezelési igazgatósága az új évben legalább 40.000 méternyi új kéményseprő-járdát szereltet fel.

a levegő szennyezettségét sokhelyütt növeli a tüzelőszállítás közben keletkező szemét és por. az illetékesek ezért azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a belvárosban, de több más belső körületben is, zsákban szállítsák házhoz a jövőben a szenet. ahol erre nincs lehetőség, széncsuzda alkalmazásával kívánják csökkenteni a szállításkor keletkező por mennyiségét. február végéig a szakemberek felméri, hol és hány lakóháznál adottak a műszaki feltételek minimális porképződéssel üzemelő széncsuzdák használatára, s január végéig megvizsgálják a zsákoltt szén szállításának lehetőségét a kis-körut, a szent istván körut és a duna által határolt területen. /mti/

19.35/n

-1-

1962